

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายวิชา ส20231 หน้าที่พลเมือง

ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล

เวลา 5 คาบ

แผนการเรียนรู้ที่ 15 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

เวลา 1 คาบ

สอนโดย นายวรวัชร วรรณสุทธิ

1. สาระสำคัญ

กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษามุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม โดยมีสาระสำคัญได้แก่ ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา หลักการจัดการศึกษา สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา แนวการจัดการศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และจรรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

3. ตัวชี้วัด

ม. 1/1 ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกความมุ่งหมายและหน้าที่ทางการศึกษาได้ (K)
2. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการศึกษาที่ครูกำหนดให้ได้ (P)
3. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของกฎหมายการศึกษาที่มีต่อตัวนักเรียนได้ (A)

5. สาระการเรียนรู้

1. ความมุ่งหมายและหลักการ
2. สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

6. การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายการศึกษาได้อย่างถูกต้อง เมื่อครูถามนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างสมเหตุผล

2. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญของกฎหมายการศึกษา

3. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนมีความสามัคคีและมีวินัย ในการทำงานร่วมกัน

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. ใฝ่เรียนรู้

9. กิจกรรมการเรียนรู้ (เทคนิคการเรียนรู้แบบการแข่งขันเป็นทีม Teams Games Tournaments : TGT)

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (5 นาที)

1. ครูเตรียมชุดรูปภาพและสื่อการสอนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายสิทธิส่วนบุคคล เช่น รูปภาพเกี่ยวกับเด็กที่กำลังเรียนหนังสือ การเลือกซื้อสินค้าและบริการ การรับประทานอาหาร เป็นต้น
2. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ของบทเรียนพร้อมกับเงื่อนไขต่างๆ ในการทำกิจกรรมกลุ่ม และเกณฑ์ในการประเมินผลในการเรียนการสอนเรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา
3. ครูจัดให้นักเรียนนั่งเรียนเป็นกลุ่มเช่นเดิม ตามที่ถูกแบ่งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยแต่ละตามความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ (15 นาที)

4. ครูทบทวนความรู้เดิมในชั่วโมงที่แล้ว เรื่อง กฎหมายการคุ้มครองเด็ก ด้วยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของกฎหมาย และที่มาของกฎหมาย โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามดังนี้
 - 4.1 คำว่า “เด็ก” หมายถึงบุคคลที่มีอายุกี่ปีบริบูรณ์ และอายุของนักเรียนปัจจุบันเข้าข่ายของคำว่า “เด็ก” หรือไม่ อย่างไร
 - 4.2 สิทธิที่เด็กพึงมีหรือพึงได้รับจากกฎหมายการคุ้มครองเด็กขั้นพื้นฐานมีกี่ประการอะไรบ้าง
 - 4.3 ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างประเภทของเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ และประเภทของเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพว่ามีอะไรบ้าง พร้อมทั้งให้ยกตัวอย่างสถานการณ์การปฏิบัติตัวต่อเด็กในทางที่ถูกต้องหรือเหมาะสม
5. ครูอธิบายในส่วนของคำตอบนักเรียนที่บกพร่องให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและครูทำการเชื่อมโยงเรื่องกฎหมายคุ้มครองเด็กกับกฎหมายการศึกษา โดยการตั้งคำถามกับนักเรียนว่า “เด็กมีสิทธิในการได้รับการศึกษาหรือไม่ เพราะเหตุใด”
6. ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนสุภาพเกี่ยวกับการศึกษาพร้อมกันบนกระดาน โดยมีเนื้อหา ดังนี้

เด็กเอ๋ยเด็กน้อย	ความรู้เรายังด้อยเร่งศึกษา
เมื่อเติบโตใหญ่เราจะได้อะไร	เป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน
ได้ประโยชน์หลายสถานเพราะการเรียนรู้	จงพากเพียรไปเถิดจะเกิดผล
ถึงลำบากตรากตรำก็จำทน	เกิดเป็นคนควรหมั่นขยัน
7. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้
- 7.1 นักเรียนเคยได้ยินหรือท่องบทกลอนนี้มาก่อนหรือไม่
 - 7.2 บทกลอนดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างไร
 - 7.3 ขณะนี้นักเรียนได้ปฏิบัติตามบทกลอนบ้างหรือไม่ ถ้าปฏิบัติตามนักเรียนได้ปฏิบัติตามอย่างไรบ้าง
 - 7.4 นอกจากบทกลอนดังกล่าวข้างต้น นักเรียนเคยได้ยินบทกลอนที่เกี่ยวกับการศึกษาอีกหรือไม่ อะไรบ้าง โดยให้ยกตัวอย่าง

8. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและประเทศชาติ จากนั้นครูถามนักเรียนว่า “ระหว่างเด็กที่ได้เรียนหนังสือกับเด็กที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร” เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม (15 นาที)

9. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการศึกษา สืบค้นข้อมูลของกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งปัจจุบันคือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) โดยมีสาระสำคัญของกฎหมายการศึกษาในหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายและหลักการ
2. สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา
3. ระบบการศึกษา
4. แนวทางการจัดการศึกษา

10. ในระหว่างที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการศึกษา สืบค้นข้อมูลของกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา ครูก็จะให้นักเรียนทำใบงานกลุ่มที่สอดคล้องกับหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

11. ครูทำการสุ่มตัวแทนกลุ่ม 8 คน เพื่อออกมาเฉลยใบงาน โดยที่นักเรียนที่ไม่ได้เป็นตัวแทนกลุ่มสามารถที่จะแย้งคำตอบหรือร่วมอภิปรายในคำตอบของเพื่อนๆ ได้ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มได้เตรียมตัวในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในเนื้อหาของบทเรียนสำหรับกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหา

12. ในการแข่งขันตอบปัญหา (Academic Games Tournament) ครูทำหน้าที่เป็นผู้จัดการห้องเรียน โดยแบ่งตามความสามารถของนักเรียน ดังนี้

- โต๊ะที่ 1 และ 2 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถเก่งมาก
- โต๊ะที่ 3 และ 4 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถปานกลาง
- โต๊ะที่ 5 เป็นโต๊ะที่แข่งขันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถอ่อน

13. ครูแจกของคำถามจำนวน 5 คำถามให้ทุกโต๊ะ (เป็นคำถามเหมือนกัน)
14. นักเรียนเปลี่ยนกันหยิบของคำถามทีละ 1 ซอง (1 คำถาม) แล้ววางลงกลางโต๊ะ
15. ให้ตัวแทนนักเรียนในแต่ละโต๊ะผลัดเปลี่ยนกันหยิบของคำถามและอ่านคำถาม จากนั้นให้เขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบที่แต่ละคนมีอยู่

16. ในการให้คะแนน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 5 ข้อคำถาม เท่ากับ 5 คะแนน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (10 นาที)

17. ครูและนักเรียนเฉลยคำตอบ
18. นักเรียนทุกคนรวมคะแนนของตัวเอง โดยที่ทุกคนควรได้ตอบคำถามจำนวนเท่าๆ กัน จัดลำดับของคะแนนที่ได้ ซึ่งกำหนดโบนัสของแต่ละโต๊ะดังนี้

ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดที่ 1 และ 2 ประจำโต๊ะแต่ละโต๊ะ จะได้โบนัส 5 แต้ม

ผู้ที่ได้คะแนนรองที่ 3 และ 4 ประจำโต๊ะแต่ละโต๊ะ จะได้โบนัส 3 แต้ม

ผู้ที่ได้คะแนนน้อยที่สุด ประจำโต๊ะแต่ละโต๊ะ จะได้โบนัส 1 แต้ม

19. นักเรียนกลับมากลุ่มเดิม (Home Team) รวมแต้มโบนัสของทุกคน ทีมใดที่มีแต้มโบนัสสูงสุดจะให้รางวัลหรือติดประกาศไว้ในมุมของห้องเรียน

20. เมื่อสิ้นสุดการแข่งขันครูสอบถามความรู้สึกของนักเรียน และทดสอบความรู้อีกครั้งโดยทำการสุ่มถามนักเรียน 2-3 คน

21. ครูให้รางวัลทุกกลุ่ม โดยการชมเชยถึงความสามารถ และความสามัคคีกันภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม (5 นาที)

22. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ โดยครูอภิปรายผลงานของนักเรียนและวิธีการทำงานของนักเรียน รวมถึงวิธีการปรับปรุงการทำงานของกลุ่ม

8. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามในประเด็นที่นักเรียนสงสัย

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. สื่อการเรียนรู้

- ชุดคำถาม
- หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- แบบวัดและบันทึกผลการศึกษา วิชา หน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- PowerPoint ประกอบการสอน

2. แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต

- ห้องสมุด

11. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ได้ 1 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
การแข่งขันการตอบคำถาม	แบบบันทึกคะแนนการแข่งขัน	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์